

Warszawa, dnia 14 stycznia 2015 r.

**Departament Gospodarki Odpadami
Ministerstwa Środowiska**

Wyjaśnienia dotyczące pomocy *de minimis* w kontekście ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. poz. 888) - doprecyzowanie

Na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. *o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi* (Dz. U. poz. 888) do przedsiębiorców wprowadzających produkty w opakowaniach, którzy w danym roku kalendarzowym wprowadzili do obrotu produkty w opakowaniach o łącznej masie opakowań nieprzekraczającej 1 Mg, nie mają zastosowania przepisy ww. ustawy dotyczące opłaty produktowej. Zwolnienie z tej opłaty stanowi pomoc *de minimis*.

Należy zauważyć, że art. 6 ust. 3 ustawy *o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi* zawiera bezwzględne wyłączenie podmiotowo-przedmiotowe, stanowiąc, że „*przepisów ustawy w zakresie uzyskania wymaganych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych, w tym dotyczących opłaty produktowej, oraz dokumentów potwierdzających recykling lub inny niż recykling proces odzysku odpadów opakowaniowych, eksport odpadów opakowaniowych i wewnątrzwspólnotowa dostawę odpadów opakowaniowych nie stosuje się do przedsiębiorców wprowadzających produkty w opakowaniach, którzy w danym roku kalendarzowym wprowadzili do obrotu produkty w opakowaniach o łącznej masie opakowań nieprzekraczającej 1 Mg, z zastrzeżeniem art. 7 ust. 1.*”.

Wydaje się, że sformułowanie „*z zastrzeżeniem art. 7 ust. 1*” należy odczytywać jako nakaz stosowania tego przepisu do przypadku wskazanego w art. 6 ust. 3. Niezależnie od tego jednak, nawet jeśli nie zostały spełnione warunki określone w art. 7, z dyspozycji normy wyrażonej w art. 6 ust. 3 ustawy o opakowaniach wynika, że do określonych przedsiębiorców nie mają zastosowania przepisy tej ustawy w zakresie tam wskazanym. Należy zauważyć, że wyłączenie podmiotowo-przedmiotowe, określone w art. 6 ust. 3 przedmiotowej ustawy w związku z art. 7 ust. 1, który wskazuje, iż przypadek ten stanowi pomoc *de minimis*, określa normę, od której nie są możliwe odstępstwa. W konsekwencji należy przyjąć, że określone w tych przepisach przedsiębiorcy nie mogą zwolnić się z nakładanych na nich obowiązków, zwłaszcza wobec faktu, że brak jest podstaw prawnych do realizacji przez nich obowiązków ustawowych w sposób odmienny od przewidzianego w ustawie *o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi*.

Ponadto należy podkreślić, że z zasady pierwszeństwa prawa UE, w szczególności w odniesieniu do przepisów rozporządzeń, które są bezpośrednio stosowane, wynika konieczność odmowy zastosowania prawa krajowego, które jest sprzeczne z takimi przepisami. Nawet zatem, jeśli w art. 7 ust. 1 znajduje się norma nakazująca stosowanie nieobowiązujących już przepisów rozporządzeń, zastosowanie mają przepisy obecnie obowiązujących rozporządzeń, w tym rozporządzenia Komisji (UE) Nr 1407/2013 oraz rozporządzenia Komisji (UE) Nr 1408/2013.

W przypadku niespełnienia przez beneficjenta warunków dopuszczalności pomocy *de minimis* zastosowanie znajdują ogólne przepisy o zasadach udzielania pomocy, a także odpowiednie przepisy postępowania administracyjnego.

Reasumując należy stwierdzić, że skutkiem:

- niedostarczenia przez beneficjenta wymaganych przepisami ww. ustawy dokumentów i informacji dotyczących pomocy *de minimis* (w takiej sytuacji podmiot udzielający pomocy nie może dokonać oceny dopuszczalności pomocy *de minimis*, która jest niezbędna przez jej udzieleniem), lub

- stwierdzenia niedopuszczalności pomocy *de minimis* (np. ze względu na wykorzystanie przez beneficjenta limitu tej pomocy) będzie brak możliwości udzielenia pomocy, tj. zastosowania zwolnienia z uiszczenia opłaty.

W przypadku, gdy przedsiębiorca, o którym mowa w art. 6 ust. 3 ustawy *o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi* nie przedstawi stosownych dokumentów wymaganych przy ubieganiu się o pomoc *de minimis*, należy uznać, że skorzystał on z pomocy niezgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. W takiej sytuacji podmiot udzielający pomocy powinien żądać zwrotu udzielonej pomocy wraz z odsetkami. Przedsiębiorca powinien zwrócić wartość udzielonej pomocy *de minimis*, którą wylicza się z zastosowaniem maksymalnej stawki opłaty produktowej.

Pomoc *de minimis* uznaje się za przyznaną w dniu, w którym przedsiębiorstwo uzyskuje prawo otrzymania takiej pomocy zgodnie z obowiązującym krajowym systemem prawnym, niezależnie od terminu wypłacenia pomocy *de minimis* temu przedsiębiorstwu. W przypadku ustawy *o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi* jest to dzień **15 marca**, czyli termin, kiedy przedsiębiorca wprowadzający produkty w opakowaniach powinien uiścić opłatę produktową.

W przypadku, gdy przedsiębiorca nie spełnia warunków dla otrzymania pomocy *de minimis* przepis art. 6 ust. 3 ustawy *o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi* nie ma zastosowania a więc w takim przypadku przedsiębiorcę obowiązują ogólne zasady uzyskania wymaganych poziomów odzysku i recyklingu lub uiszczenia opłaty produktowej w razie ich nieosiągnięcia.

Reasumując należy stwierdzić, że:

1) w przypadku niedostarczenia przez beneficjenta w określonym ww. ustawą terminie wymaganych przepisami ww. ustawy dokumentów i informacji dotyczących pomocy *de minimis* – przedsiębiorca zobowiązany jest zwrócić mu udzieloną pomoc. Należy jednak podkreślić, że z punktu widzenia konieczności monitorowania pomocy *de minimis* spóźnienie się z przekazaniem wymaganych dokumentów (przekroczenie terminu 15 marca) nie powinno mieć negatywnych konsekwencji, **o ile przedsiębiorca złoży dokumenty i informacje po terminie i będą one aktualne na dzień złożenia (czyli, gdy złoży je 30 marca, to np. oświadczenie o pomocy *de minimis* musi być aktualnie na dzień 30 marca, a nie tylko na dzień 15 marca)**. Konsekwencją spóźnienia się jest tylko to, że **za dzień udzielenia pomocy należy uznać wtedy dzień faktycznego złożenia tych dokumentów (np. 30 marca)**, a nie dzień 15 marca. W takim przypadku, zakładając, że z dokumentów wynika, że pomoc *de minimis* może zostać mu udzielona, udziela mu się tej pomocy z dniem złożenia dokumentacji;

2) w przypadku przekroczenia przez beneficjenta limitu tej pomocy – przedsiębiorcę obowiązują ogólne zasady uzyskania wymaganych poziomów odzysku i recyklingu lub uiszczenia opłaty produktowej w razie ich nieosiągnięcia;

3) w przypadku przekroczenia łącznej masy opakowań – powyżej 1Mg wprowadzonych w danym roku kalendarzowym produktów w opakowaniach – przedsiębiorcę obowiązują ogólne zasady uzyskania wymaganych poziomów odzysku i recyklingu lub uiszczenia opłaty produktowej w razie ich nieosiągnięcia.